

Weidegang

Oktober 2017

- **De koe kenmerkt het Nederlandse landschap;**
- **Zuivelindustrie stimuleert weidegang;**
- **Op bijna 80 procent van de melkveebedrijven lopen de koeien buiten;**
- **73 partijen uit het bedrijfsleven en de maatschappij bevorderen samen de weidegang van melk-koeien in het Convenant Weidegang**

De koe kenmerkt het Nederlandse landschap

Voor de zuivelindustrie is het behoud van weidegang belangrijk. De koe kenmerkt het Nederlandse landschap en burgers hechten veel waarde aan koeien in de wei. Weidegang levert bovendien een bijdrage aan het natuurlijk graasgedrag van koeien.

Om weidegang te bevorderen stimuleert de zuivelindustrie de weidegang van melkvee actief, onder andere door weidemelkproducten in de markt te zetten en via een financiële stimulans.

Twee vormen van weidegang

Weidegang is het laten weiden van koeien. We onderscheiden twee vormen van weidegang:

- weidegang, waarbij de melkgevende koeien gedurende ten minste 120 dagen per kalenderjaar en minimaal 6 uur per dag weiden op een weide met voldoende grasaanbod, zodat de dieren voortdurend hun natuurlijk graasgedrag kunnen uitoefenen;
- deelweidegang, waarbij minimaal 25% van het rundvee van een melkveehouderijbedrijf gedurende ten minste 120 dagen per jaar in Nederland weidt op een weide met voldoende grasaanbod, zodat de dieren voortdurend hun natuurlijk graasgedrag kunnen uitoefenen.

Weidegangcijfer Zuivelketen

De zuivelketen drukt het niveau van weidegang uit in het percentage melkveebedrijven dat een vorm van weidegang toepast. Dat percentage wordt vastgesteld door een externe partij aan de hand van gegevens van zuivelondernemingen, die de melk verwerken van de melkveebedrijven in Nederland.

In 2016 paste 78,9 procent van de melkveebedrijven een vorm van weidegang toe. Op 70,5 procent van de bedrijven

liepen de melkgevende koeien gedurende ten minste 120 dagen per kalenderjaar en minimaal 6 uur per dag buiten. 8,4 procent van de melkveehouders paste vorig jaar een andere vorm van beweiding toe. Op 21,1 procent van de melkveebedrijven werd geen vorm van weidegang toegepast.

De zuivelketen hanteert deze percentages omdat zij weidepremies uitkeert aan melkveebedrijven die weidegang toepassen. Aan de uitbetaling gaan controles van de zuivelondernemingen en externe borgingsinstanties vooraf. Het weidegangcijfer wordt jaarlijks na afloop van het weideseizoen berekend en in december van hetzelfde jaar gepubliceerd.

Weidegangcijfer CBS

Het Centraal Bureau voor de Statistiek stelt een weidegangcijfer vast op basis van de landbouwtelling die jaarlijks in mei plaats vindt. Aan de hand van de door veehouders verstrekte gegevens maakt het CBS met behulp van een bepaalde formule een inschatting van het percentage melkgevende koeien dat in het voorafgaande weideseizoen buiten heeft gelopen.

Duurzame Zuivelketen

De Duurzame Zuivelketen is een samenwerkingsverband van de Nederlandse Zuivelorganisatie (NZO) en LTO Nederland. Binnen dit samenwerkingsverband wordt onder meer hard gewerkt om het aandeel weidegang te vergroten. Het streven is om minstens het percentage van 2012 te behalen en te behouden: 81,2%.

Convenant Weidegang

De Duurzame Zuivelketen heeft het Convenant Weidegang in het leven geroepen. Het Convenant Weidegang is een overeenkomst van 73 partijen die weidegang van melk-koeien willen bevorderen. Daartoe behoren organisaties van melkveehouders en van zuivelondernemingen, de overheid, maatschappelijke organisaties, veevoerproducenten, banken, accountants, retail, onderzoek en onderwijs. Voor al

Weidegang

Oktober 2017

deze organisaties is hun rol voor het bevorderen van weidegang omschreven.

Doelstelling van het convenant is ten minste behoud van weidegang in Nederland op het niveau van 2012, het jaar van ondertekening van het convenant. Toen paste 81,2 procent van de melkveebedrijven een vorm van weidegang toe.

De activiteiten die de ondertekenaars van het convenant ondernemen om weidegang te bevorderen, worden jaarlijks gezamenlijk besproken tijdens een voortgangsbijeenkomst. Ook wordt er een voortgangsrapportage opgesteld, die openbaar wordt gemaakt.

Stimuleringsprojecten

Hieronder een greep uit de vele initiatieven die lopen om melkveehouders te ondersteunen en stimuleren van weidegang:

- Een initiatief is het begeleidingstraject Nieuwe Weiders. In dit traject begeleiden speciale Weide-Coaches melkveehouders die willen omschakelen naar weiden. Melkveehouders die het traject volgen, krijgen twee seizoenen lang begeleiding, tips en ondersteuning om weiden zo goed mogelijk in te passen in hun melkveebedrijf. In 2016 zijn er meer dan 300 melkveebedrijven overgestapt naar weidegang en ook dit jaar is er weer veel interesse.
- In het kennisproject Amazing Grazing worden oplossingen onderzocht en onderbouwd voor de inpassing van weiden. Die worden vertaald naar kennis, managementtools en concrete beweidingssystemen voor de praktijk.
- In 2016 is gestart met een pilot digitale borging. Met behulp van technologische middelen zoals sensoren en weidepoorten kunnen melkveehouders aantonen dat koeien in de wei komen. Komend jaar worden deze systemen beschikbaar voor melkveehouders door middel van sensoren in de poortjes naar het weiland. Dit maakt het technisch mogelijk om bij koppels die op verschillende dagdelen worden geweid of bedrijven met melkrobots in combinatie met vrij koeverkeer aan te tonen dat zij weidegang toepassen.

- Alle zuivelondernemingen geven een financiële ondersteuning aan weidegang. Verschillende zuivelondernemingen hebben dit jaar de vergoeding voor weidegang verhoogd.
- Binnen het Convenant Weidegang wordt jaarlijks een rapportage opgeleverd, waarin de convenant partners aangeven wat zij het afgelopen jaar hebben gedaan om weidegang te stimuleren. De rapportage is te vinden via:
www.duurzamezuivelketen.nl